

Державна податкова
служба України

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб і військовим збором доходу у вигляді міжнародних грантів, які виплачуються на користь фізичних осіб – підприємців

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, здійснюється відповідно до ст. 177 розділу IV Податкового кодексу України (далі – Кодекс) або глави I розділу XIV Кодексу залежно від обраної системи оподаткування.

Так, згідно з п. 177.2 ст. 177 Кодексу об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця.

Відповідно до п. 177.6 ст. 177 Кодексу у разі якщо фізична особа – підприємець отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Доходом для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності (п. 292.1 ст. 292 Кодексу).

Крім того, до складу доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку також не включаються суми коштів цільового призначення, що надійшли від Пенсійного фонду та інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, з бюджетів або державних цільових фондів, у тому числі в межах державних або місцевих програм (п.п. 4 п. 292.11 ст. 292 Кодексу).

Зауважуємо, що умовами договору про надання гранту, укладеного між фізичною особою – підприємцем та неприбутковою організацією (благодійним фондом або громадською організацією), не передбачається виробництво (виготовлення) та/або реалізація товарів, виконання робіт, надання послуг таким підприємцем на

користь зазначених організації, а лише надання фінансової допомоги у реалізації проекту.

Таким чином, оскільки дохід у вигляді гранту не пов'язаний з результатом від здійснення господарської діяльності фізичної особи – підприємця, то такий дохід, незалежно від обраної фізичною особою – підприємцем системи оподаткування, оподатковуються за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб регулюється розділом IV Кодексу, відповідно до п. 163.1 ст. 163 якого об'єктом оподаткування резидента є, зокрема загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід та іноземні доходи – це доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Перелік доходів, які включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податків визначено п. 164.2 ст. 164 Кодексу.

Відповідно до п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 – 167.5 ст. 167 Кодексу).

Також вказані доходи є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу та п.п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Грант – це одноразова безповоротна цільова виплата фізичним і юридичним особам грошової суми або дарування обладнання, приміщення (як правило, з власних коштів та майна) громадянами і юридичними особами, у тому числі іноземцями, а також міжнародними організаціями, для проведення наукових досліджень, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, вжиття заходів екологічної безпеки та ліквідації наслідків екологічних катастроф, виконання творчих робіт, видання творів художньої, наукової, освітньої, образотворчої, медичної та іншої літератури тощо (з практики застосування термінів, слів та словосполучень у юриспруденції).

Ситуація 1. Грант надається на користь фізичних осіб – підприємців благодійним фондом або громадською організацією

Згідно з п.п. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 Кодексу до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 Кодексу.

Відповідно до п.п. 168.1.1 п.168.1 ст. 168 Кодексу податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із суми такого доходу за його рахунок використовуючи ставку податку 18 відс., визначену в ст. 167 Кодексу, та ставку військового збору 1,5 відс., встановлену в п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу.

Враховуючи викладене, дохід у вигляді гранту, який виплачується благодійним фондом або громадською організацією – резидентами України на користь фізичних осіб – підприємців, включається до їх загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як інший дохід та оподатковується юридичною особою як податковим агентом податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на загальних підставах.

Ситуація 2. Грант надається на користь фізичних осіб – підприємців міжнародним благодійним фондом

Під час нарахування (отримання) доходів, отриманих у вигляді валютних цінностей або інших активів (вартість яких виражено в іноземній валюті або міжнародних розрахункових одиницях), такі доходи перераховуються у гривні за валютним курсом Національного банку України, що діє на момент нарахування (отримання) таких доходів (п. 164.4 ст. 164 Кодексу).

Порядок оподаткування іноземних доходів визначений п. 170.11 ст. 170 Кодексу, відповідно до п.п. 170.11.1 якого у разі якщо джерело виплат будь-яких оподатковуваних доходів є іноземним, сума такого доходу включається до загального річного оподатковуваного доходу платника податку – отримувача, який зобов'язаний подати річну податкову декларацію, та оподатковується за ставкою 18 відс., визначеною п. 167.1 ст. 167 Кодексу, крім випадків, визначених цим підпунктом.

Згідно з п.п. 170.11.2 п. 170.11 ст. 170 Кодексу, якщо згідно з нормами міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, платник податку може зменшити суму річного податкового зобов'язання на суму податків, сплачених за кордоном, він визначає суму такого зменшення за зазначеними підставами у річній податковій декларації.

Відповідно до п.п. 168.2.1 п. 168.2 ст. 168 Кодексу платник податку, що отримує, зокрема, іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподаткованого доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок та військовий збір з таких доходів.

При цьому особою, яка не є податковим агентом, вважається нерезидент або фізична особа, яка не має статусу суб'єкта підприємницької діяльності або не є особою, яка перебуває на обліку у контролюючих органах як особа, що провадить незалежну професійну діяльність (п.п. 168.2.2 п. 168.2 ст. 168 Кодексу).

Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) визначено ст. 179 Кодексу.

Враховуючи викладене, у разі якщо фізичною особою – підприємцем (резидентом України) отримується дохід з джерел за межами України у вигляді міжнародних грантів, то сума такого доходу включається до загального річного оподаткованого доходу платника податків як іноземний дохід та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах.

При цьому фізична особа зобов'язана подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок (військовий збір) з таких доходів.

Нагадуємо, що для оперативної комунікації з бізнесом в органах ДПС діють [комунікаційні податкові платформи](#). Кожне звернення, яке надходить на адресу платформ, максимально швидко опрацьовується та дається зворотній зв'язок заявнику. Радимо платникам податків, організаціям та асоціаціям, які представляють інтереси бізнесу, звертатися на комунікаційні податкові платформи у разі виникнення питань, які потребують оперативного розгляду.

Детальніше на вебпорталі ДПС України за посиланням: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/709674.html>

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.
Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>, субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.
14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300

